

Lek. Sebastian Kuras

OZNACZANIE ZMIAN PROFILU LIPIDOWEGO I PIERWIASTKOWEGO W SUROWICY ORAZ WYBRANYCH TKANKACH U PACJENTÓW PO OPERACJACH PROTEZOPLASTYKI STAWU BIODROWEGO I KOLANOWEGO

STRESZCZENIE

Choroba zwyrodnieniowa stawów to zespół procesów patologicznych o zróżnicowanym pochodzeniu, które w rezultacie prowadzą do bardzo podobnych lub takich samych efektów biologicznych, morfologicznych i klinicznych. Zmiany te dotyczą głównie chrząstki stawowej, a w przebiegu choroby dochodzi do zmian zwyrodnieniowych, u podłoża których leży uszkodzenie struktur stawowych, pojawienie się dolegliwości bólowych i upośledzenie funkcji stawu. Wzrastająca liczba chorych spowodowana jest starzeniem się społeczeństw i bezpośrednio z tym związanym, wzrostem średniej długości życia pacjentów. ChZS charakteryzuje się utratą chrząstki stawowej, w wyniku czego następuje przebudowa warstwy podchrzęstnej kości, a całemu procesowi często towarzyszy stan zapalny obejmujący okoliczne tkanki. Uszkodzenie chrząstki stawowej należy do pierwotnych przyczyn powstawania ChZS. Do najważniejszych czynników ryzyka rozwoju ChZS stawów kolanowych i biodrowych należą wiek, płeć, nadwaga, wzmożona mineralna gęstość kości, wykonywany zawód, dieta.

Celem pracy było zbadanie profilu jakościowego oraz ilościowego pierwiastków i kwasów tłuszczowych w surowicy i kościach pacjentów zakwalifikowanych do operacji protezoplastyki stawów biodrowych i kolanowych.

Na podstawie przeprowadzonych analiz i uzyskanych wyników badań wykazano obniżone stężenie (w odniesieniu do wartości referencyjnych) wapnia, magnezu i fosforu oraz większości pierwiastków oznaczonych w tkance kostnej, co sugeruje obniżoną gęstość mineralną kości u pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawów biodrowych i kolanowych zakwalifikowanych do zabiegu protezoplastyki. Dodatkowo zaobserwowano, że wyliczony wskaźnik PUFA n-6/n-3, oznaczony w surowicy pacjentów z badanych grup był znacząco wyższy w porównaniu do wartości zalecanych, co może zwiększać ryzyko wystąpienia stanu zapalnego. Większość pacjentów zakwalifikowanych do badania miała BMI > 25 potwierdzając obserwacje innych autorów, że nadwaga i otyłość są ważnym czynnikiem zwiększającym ryzyko wystąpienia ChZS.

Uzyskane w niniejszej pracy wyniki wskazują na potrzebę odpowiedniej suplementacji pierwiastkami oraz kwasami PUFA n-3 w grupach wiekowych narażonych na zwiększone ryzyko wystąpienia ChZS.